

Izborni program za Veliku Goricu 2021.-2025.

Sadržaj:

Uvod	4
Gradska uprava.....	5
Promet	6
Financije i gospodarstvo.....	8
Gospodarstvo i poduzetništvo	10
Društvene djelatnosti.....	11
Zdravstvo	13
Demografija – pomoć roditeljima	17
Plan gospodarenja otpadom.....	17
Kultura.....	20
Sport	22
Poljoprivreda	23
Odnos prema kućnim ljubimcima i drugim životinjama.....	28

Uvod

Most, stasao upravo na lokalnoj politici, zadnjih osam godina mijenja političku praksu iz dana u dan na dobrobit građana.

Most okuplja pojedince i nezavisne liste građana kojima je cilj u prvoj redu racionalnim i odgovornim upravljanjem proračunskim sredstvima upravljati razvojem i donijeti prosperitet svojim lokalnim sredinama.

Od parlamentarnih izbora 2015. godine Most s prethodno istaknutim pretpostavkama utječe na doživljaj politike u Hrvatskoj, članici EU-a, koja polako, ali sigurno zahtijeva sve veću odgovornost onih koji upravljaju javnim novcem.

Ove godine Most drugi put sa svojim izbornim programom izlazi i na velikogoričke lokalne i mjesne izbore. Program su sastavili članovi i simpatizeri velikogoričke organizacije Mosta u suradnji sa stručnjacima, kako bi pokazali da je i najvećim gradom u Zagrebačkoj županiji također moguće kvalitetno upravljati (razvojno, socijalno, ciljano, vizionarski), osobito s obzirom na izdašni godišnji proračun.

Uprava Grada Velike Gorice proteklih godina znatno je povećala kapacitet ljudskih potencijala. Most će posvetiti posebnu pozornost učinkovitosti ljudskih potencijala i pozitivnoj organizacijskoj kulturi unutar gradskih službi.

Težišta su programa:

- racionalno, transparentno i svrshodno upravljanje gradskim financijama,
- kvalitetno upravljanje ljudskim potencijalima i stvaranje pozitivne organizacijske kulture u gradskim službama,
- prijava za finansiranje (osobito kapitalnih) projekata iz sredstava Europske unije,
- infrastrukturni projekti u području prometa, zdravstva, gospodarenja otpadom, toplinarstva, poljoprivrede, obrazovanja i socijalne politike.

Gradska uprava

Neophodno je žurno pokrenuti postupke analiza i revizije poslovanja u Gradu Velika Gorica te u gradskim tvrtkama (unajmljivanje 'vanskih suradnika', poslovanje gradskih poduzeća VG Čistoća, Komunalac, Vodoopskrba i odvodnja, GSG, uz mogućnost organizirati odjel korporativne sigurnosti koji bi bio kontrolni mehanizam za cijelokupno poslovanje, naime u suvremenim uspješnim kompanijama to je jedan od odjela koji kontrolira sve ugovore sa vanskim izvođačima, zapošljavanja, izvedbu i provedbu projekata).

Nadalje, potrebno je osigurati i pratiti javne objave natječaja i postupaka Grada u javnim izvođenjima radova i u javnoj nabavi i natječajima svih namjena u svrhu transparentnosti (javna nabava Grada mora biti tijelo neovisno od utjecaja politike i jedan član mora biti iz odjela korporativne sigurnosti radi sprječavanja zlouporabe ovlasti).

Bez odlaganja treba pokrenuti postupke analize poslovnih procesa u Gradu Velika Gorica te racionalizaciju i povećanje učinkovitosti gradske uprave, uesti produljeno popodnevno radno vrijeme gradske uprave i ureda namijenjeno izdavanju dokumenata građanima barem dvaput tjedno, pokrenuti razrješavanje pitanja vlasništva nad nekretninama koje propadaju (zgrada Velkoma u Ul. I.G. Kovačića, nedovršena poslovna zgrada u Vukomeričkoj ulici), te po mogućnosti sanacija i prenamjena (dječji vrtić; zavod za hitnu medicinsku pomoć, dom za starije i nemoćne)

Planirati i utvrditi stanje stambenog fonda i poslovnih prostora u vlasništvu Grada, izvršiti reviziju korisnika istih, te po utvrđivanju nezakonitih i netransparentnih dodjela istih izvršiti korekcije, revidirati i uskladiti pravilnike dodjele istih.

Potrebitno je osnovati komunalno urbanistički savjet u koji valja uključiti istaknute stručnjake s područja Velike Gorice u smislu analize, te utvrđivanja potrebe za revizijom/izradom postojećih strategija i planova, odnosno intervencijskog plana žurnih i dugoročnih komunalnih i urbanističkih zahvata u smislu rješavanja ključnih točaka ekološkog gospodarenja otpadom, prometne infrastrukture, prometa u mirovanju, zelene infrastrukture, sustava toplinarstva Velike Gorice.

U gradskoj upravi potrebno je uesti sustav mjerjenja uspješnosti pojedinih službi i pojedinih službenika, uesti stimulativne dodatke na dohodak za djelatnike koji svojim dodatnim angažmanom mogu ubrzati administraciju te pokrenuti projekt *Real Time* kako bi građanima u realnom vremenu bilo dostupno vidjeti kako se troši novac iz proračuna, kakav je status njihovih predmeta/zahtjeva. Na taj način osigurat ćemo neposredni nadzor nad radom gradskih službi i službenika od strane građana.

Promet

Prometni sustav istovremeno je i jedan od ključnih čimbenika fleksibilizacije radne snage jer mora radniku osigurati brz dolazak na radno mjesto, čak i kada putuje na udaljenost od više kilometara, a skraćivanje vremena provedenog u prometu donosi znatne finansijske uštede i ima pozitivan ekološki aspekt. Posebno će se raditi na izgradnji i unaprjeđenju biciklističke infrastrukture.

Most će kapitalne projekte za rješavanje prometnih problema planirati i uz sufinanciranje iz fondova EU-a pri čemu računamo na činjenicu da fondovi EU-a financiraju do 85% vrijednosti projekta vezano uz rješavanje urbane prometne infrastrukture, a kako bi se smanjilo zagađenje zraka u gradu i pozitivno djelovalo na okoliš, te povećala sigurnost prometa.

Kratkoročni projekti

Cestovni promet najveći je generator onečišćenja okoliša po jedinici izvršenog prijevoza. Zato ćemo za električne automobile, kao ekološku mjeru, omogućiti besplatno parkiranje u svim parkirnim zonama do trenutka kada ti automobili prijeđu 10% registriranih uz poticanje izgradnje mreže električnih punionica za automobile.

Također, pristupit ćemo obnovi horizontalne signalizacije - zebri i oznaka za parkirališna mjesta.

Srednjoročni projekti - uz moguće sufinanciranje EU fondova do 85%

Izgradit ćemo i unaprijediti biciklističku infrastrukturu pri čemu će jedan od prioriteta biti izgradnja biciklističke staze između Velike Gorice i Vukovine. Tako bi se konačno Grad Velika Gorica povezao sa svojim rubnim naseljima s južne strane. U okviru ovog projekta bio bi izgrađen nogostup s biciklističkom stazom i javnom rasvjjetom na navedenoj ruti uz stvaranje uvjeta provedbe oborinske odvodnje na budućim građevinskim i ostalim površinama u cilju povezivanja Vukovine sa središtem Grada Velike Gorice.

Uredit ćemo zapuštene prometnice pri čemu će naglasak biti na asfaltiranju oštećenih prometnica - npr. cesta Jagodno, Velika Mlaka, te brojne druge ulice i ceste u naselju Velika Gorica.

U suradnji s prometnom strukom razmotrit ćemo i gradnju dvotračnih rotora gdje bi to ubrzalo promet te povećalo sigurnost prometa (npr. ulazak u Veliku Goricu iz smjera Siska kod skretanja prema Institutu za vozila gdje nažalost prečesto dolazi do prometnih nezgoda uslijed lošeg sadašnjeg prometnog rješenja, kao i ulazak u Veliku Goricu iz smjera Zagreba), kao i mogućnost za proširenja postojećeg rotora, te poraditi na proširenju i modernizaciji starog poligona za osposobljavanje vozača i dovesti ga u funkcionalno i uporabno stanje.

Provest ćemo i projekt osvremenjivanja gradskog i prigradskog autobusnog i željezničkog javnog prijevoza uz izmještanje autobusnog spremišta i garaže ZET-a iz središta grada te reorganizirati sustav prijevoza putnika na relaciji Velika Gorica - Zagreb kao i internog povezivanja svih gradskih četvrti Grada Velike Gorice i drugih goričkih naselja. Ovaj projekta baziran je na osnovu potrebe promjene dugogodišnjeg neracionalnog

upravljanja sredstvima Grada Velike Gorice u segmentu plaćanja usluge prijevoza građana od strane ZET – a što je rezultiralo lošom povezanošću okolnih naselja s gradom i gradskim sadržajima, te netransparentnim i zastarjelim obliku prijevoza korisnika s naglaskom na preskupe i ekološki neprihvatljive oblike prijevoza.

Naime, Velika Gorica godinama je suočena s problemom povezanosti velikogoričkih naselja s gradom u javnom prijevozu putnika korisnika i na isti način, ali u drugom smjeru sa Zagrebom. Usljed širenja administrativnog okvira Grada godinama se ne uzima u obzir da je broj stanovnika "užeg" dijela grada skoro pa izjednačen s brojem stanovnika koji žive u ostalim naseljima Velike Gorice, a koji u većini slučajeva kao konačno odredište posla, školovanja ili kulturne konzumacije biraju Zagreb. Iz navedenog razloga izvedene su studije raznih institucija koje su u konačnici ukazivale na osnovanost potrebe samostalnog velikogoričkog Gradskog upravljanja navedenim segmentom, ali do danas ni jedna inicijativa nije zaživjela. Sve ove godine Grad Velika Gorica koristio je usluge ZET-a kao "ekskluzivnog" pružatelja usluga koji je naplaćivao svoje usluge prijevoza na dva načina: naplatom zonske pristojbe korisnicima i doplatom "neprofitabilnosti" linija Gradu Velikoj Gorici. Na taj način ZET je, u prosjeku, od Grada Velika Gorica "naplatio" svoju uslugu nekoliko stotina milijuna kuna (od početka poslovnog odnosa) za "neprofitabilne" linije i od samih građana, a od Velike Gorice napravio jednu od najskupljih tarifnih zona u RH. Trenutno ZET naplaćuje svoje usluge Gradu Velikoj Gorici približno 30 milijuna kuna godišnje kroz subvencije, a usluga se pruža na netransparentan način zastarjelim voznim parkom. Pritom ostala naselja koje pripadaju Gradu Velikoj Gorici i njihovi stanovnici trpe redukcije u voznom redu, pa se iz navedenih naselja njihova usluga može koristiti samo nekoliko puta dnevno i skoro nikada u noćnim satima.

Više gradova zagrebačkog prstena s vremenom su taj pristup ZET-a ocijenili netransparentnim i neisplativim za krajnje korisnike, pa su s vremenom odustali od njegovih usluga i pronalazili druge oblike prijevoza putnika. Grad Velika Gorica kao najveća jedinica lokalne samouprave u Županiji odavno je trebao pokrenuti registraciju pravnog subjekta u vlasništvu Grada koji bi uslugu prijevoza putnika prema Gradu Zagrebu, uslugu prijevoza putnika između svih naselja i uslugu prijevoza putnika unutar grada obavlja u vlastitoj organizaciji jer za to postoje ekonomski, infrastrukturni razlozi, ekološki i manipulativni razlozi. Stoga će se Most zalagati da se uspostavi novi sustav javnog prijevoza u Velikoj Gorici kako bi građani imali transparentan, jeftiniji i ekološki povoljniji javni prijevoz, a sve to vodeći računa i o smanjenju gubitka vremena građana provedenog u prijevozu.

Dugoročni projekti - sufinanciranje iz EU fondova

Osmisliti, pripremiti i provesti projekt izgradnje autobusnog kolodvora i okolnog prostora, kao i

Jačati ulogu željeznice u prigradskom prometu – češća i bolja povezanost gradskih i prigradskih naselja sa željezničkom postajom Velika Gorica.

Osmišljavanje i priprema potrebnog pravnog okvira za tramvajsko povezivanje Velike Gorice i Zagreba.

Utvrđiti valjanost obnove Kučkog mosta te obnoviti i izgraditi Selečki i Poljanski most.

Financije i gospodarstvo

Proračun i financije

Grad Velika Gorica, njegova imovina i resursi vlasništvo su građana, a ne gradonačelnika i njegovih poznanika. Stoga je nužno držati se zakonskih normi, ali i određenih načela pri upravljanju proračunskim sredstvima. Temeljno načelo upravljanja javnim novcem je načelo transparentnosti - proračun mora biti dostupan javnosti u svrhu kontrole od strane građana, racionalnog upravljanja, suzbijanja korupcije, praćenja postupaka javne nabave i sl. Uz to, sukladno načelu dobrog finansijskog upravljanja proračunska sredstva moraju se koristiti racionalno i učinkovito pažnjom dobrog gospodara. Vođenju Grada i gradskih financija treba pristupiti kao projektu s jasnim ciljevima, a ne samo procesno i rutinski bez jasne vizije i strategije kao dosad. Glavni cilj je održiv proračun i izlazak iz latentne krize.

Trenutno uopće nisu iskazane pojedinačne stavke prihoda i rashoda nego je više stavki zbrojeno u jednu. Do apsolutnih iznosa je jako teško doći bez neposrednog uvida u kompletну proračunsку dokumentaciju. Objavljeni proračun je prikazan samo do 3. razine, zbog transparentnosti neophodno je proračun objaviti minimalno do 5. razine.

Državni ured za reviziju već par godina daje uvjetno mišljenje na finansijske izvještaje Grada Velika Gorica, kako zbog nezakonitosti pri javnoj nabavi i donacijama, tako i zbog načina upravljanja imovinom te otpisa potraživanja od dužnika bez jasnih procedura. Smatramo da je potreban hitan *due diligence* i analiza prihoda, rashoda i obaveza, te primjena optimalne metodologije upravljanja gradskim sredstvima.

Posebna pozornost mora se posvetiti modelima učinkovitije evidencije i naplate prihoda te eventualnoj suradnji s poreznom upravom pri njihovoj naplati, osobito po osnovi plaćanja zakupa gradske imovine, kao i komunalne naknade.

Grad Velika Gorica iz godine u godinu povećava kreditno opterećenje. Planirane tekuće donacije u 2021. g. predstavljaju značajan iznos. Potrebno je revidirati takve i ostale stavke u svrhu eventualnih ušteda te prenamjene sredstava za odgojno - obrazovne, sportske, rekreacijske te ostale nužne i društveno odgovorne prioritetne projekte. Grad putem javne nabave godišnje troši premali dio proračuna. Bez obzira na modele provođenja postupaka javne nabave, poslove uglavnom dobivaju isti ponuditelji od kojih neki preko devedeset posto svih prihoda ostvaruju u poslovanju s Gradom.

Potreban je hitan preustroj ureda za projekte financirane putem EU fondova. Velika Gorica EU fondove premalo koristi jer pri korištenju ovih sredstava vrijede strogi zahtjevi o transparentnosti i namjenskom trošenju sredstava i nesklonosti Grada uključivanju stručnih kadrova u ove procese.

Svi postojeći i novi ugovori, kao i aneksi ugovora o zakupu poslovnih prostora moraju biti transparentni i javno objavljeni. Prilikom objavljivanja ugovora mora biti navedeno ako je najmoprimac dužnik prema Gradu ili gradskim tvrtkama.

Trgovačka društva u vlasništvu grada traže poseban pristup s obzirom na dosadašnje modele upravljanja, racionalnost i transparentnost troškova. Konsolidirani prihodi pokrivaju

rashode isključivo po osnovu transfera sredstava iz gradskog proračuna. Poslovni prihodi ne pokrivaju rashode. Razlika se financira iz gradskog proračuna, te smatramo da se gradskim tvrtkama može upravljati racionalnije i efikasnije, uz kontrolu javne nabave i materijalnih troškova, te zadržavanje radnih mjeseta. Most će se zalagati za biranje uprave gradskih tvrtki putem javnih natječaja.

Gospodarstvo i poduzetništvo

S obzirom da su u Gradu Velikoj Gorici registrirani brojni poduzetnici i obrtnici, smatramo kako upravo oni zaslužuju posebnu suradnju i razumijevanje od strane gradskih vlasti. Problemi s kojima se susreću obrtnici, mikro, mali i srednji poduzetnici su represivan i otežavajući regulatorni okvir, fiskalna i parafiskalna opterećenost, otežan pristup financiranju te kronični nedostatak stručnog kadra.

Dodatne otežavajuće okolnosti su i prevelika birokratiziranost poslovanja i loša komunikacija između poduzetnika i gradske uprave, osim za podobne. Netransparentni postupci dodjele gradskih lokala i javnih površina za poslovno korištenje, javna nabava koja se provodi na način da preferira točno određene dobavljače, dok se ostalima ne daju prilike.

S obzirom da je Velika Gorica grad značajnog i neiskorištenog potencijala smatramo da je primarna obveza novog vodstva poticanje poduzetnika i razumijevanje problematike koja ih muči.

Zbog inovacija i novih tehnologija koje se ubrzano izmjenjuju te iziskuju nova znanja i vještine, posebnu pozornost ćemo pridavati poticanju cjeloživotnog obrazovanja i stjecanja novih vještina prilagođenih suvremenom tržištu rada.

Poticati STEM projekte kako institucionalne tako i one koje provodi NGO sektor.

Poticati i osnivati poduzetničke centre i co-workingprostore s najsuvremenijom opremom te motivirati iskusne stručnjake i mentore na rad s poduzetnicima.

Osnivanje posebnog odjela u sklopu ureda za gospodarstvo u kojem će se poduzetnici na jednom mjestu informirati o regulativi i uvjetima koje moraju ispuniti za određenu djelatnost bez slanja od šaltera do šaltera. U istom odjelu će moći iznijeti nesuglasice i nelogičnosti koje doživljavaju u komunikaciji s gradskim uredima.

Poticanje posebnih turističkih projekata uz transparentne uvjete koncesije i bez preferiranja podobnih zakupaca, sumnjivih naknadnih storniranja koncesijske naknade i slično.

Također je potrebno uvesti određene fiskalne kako olakšice tako i poticaje za poduzetnike.

Smanjivanje ili ukidanje prireza na porez na dohodak.

Uvođenje voucher-a za stručno usavršavanje radnika s ciljem stjecanja novih znanja i vještina u skladu sa modernim potrebama poslodavaca.

Besplatno korištenje co-workingprostora za mlade i poduzetnike početnike.

Društvene djelatnosti

Politike za djecu i mlade, starije osobe, osobe s invaliditetom, pa sve do svakodnevnog uživanja u slobodnom vremenu s prijateljima i obitelji važna su područja življenja za sve naše sugrađane. Velika Gorica može biti najbolje mjesto po kvaliteti života samo ako pruža dovoljno kvalitetnih socijalnih, obrazovnih, zdravstvenih, znanstvenih, kulturnih, umjetničkih i tehničkih usluga svim svojim građanima. Građani koji se osjećaju sigurno i zaštićeno u svome gradu vjeruju svojoj gradskoj upravi.

Most će u svojoj politici u gradu raditi na dobrom upravljanju javnim uslugama, podizanju svijesti o značaju razvitka društvenih djelatnosti. Pri izboru ravnatelja i članova upravnih vijeća, Most će zastupati kriterije profesionalnosti, čestitosti i prepoznatljivosti osoba, a ne političke podobnosti.

Osigurat ćemo i poticati uključivanje građana u novi model javnog savjetovanja kroz informatički sustav elektronskog savjetovanja, o svim pitanjima bitnim za razvoj grada.

Vjerujemo u transparentno upravljanje proračunima u kojima će građani imati stalni uvid u poslovanje svih javnih ustanova (škola, vrtića, zdravstvenih ustanova...) i trgovačkih društava.

Most vjeruje u snažno civilno društvo koje donosi inovacije. Kako su u Velikoj Gorici registrirane brojne udruge, potrebno je povećati njihovu vidljivost na lokalnoj razini i sudjelovanje građana u njihovim aktivnostima. Unaprijedit ćemo suradnju s organizacijama civilnog društva.

Osigurat ćemo vježbanje za poduzetništvo u velikogoričkim srednjim školama te zapošljavanje gradskih savjetnika za razvoj karijere mladih.

Život se događa u lokalnoj razini - gradskoj četvrti i kvartu i zato ćemo raditi na osnivanju centara u zajednici. To su mjesta u gradskoj četvrti kojima će se građani moći družiti, pročitati novine, zaplesati, naučiti strane jezike, informatičke vještine, dobiti stručnu savjetodavnu pomoć ili dobiti pomoć pri pisanju projekata.

U suradnji s poduzetnicima i zavodom za zapošljavanje, razvit ćemo programe cjeloživotnog učenja i obrazovanja kao mjeru usavršavanja i prekvalifikacije, pri srednjim školama i Pučkom otvorenom učilištu.

Unaprijedit ćemo znanstvenu podlogu za donošenje svih javnih politika u Velikoj Gorici kroz suradnju Grada sa Sveučilištem u Zagrebu u izradi strateških studija, te planiranju mjera iz područja predškolskog odgoja, obrazovanja, zdravstva i socijalne politike.

Osigurat ćemo sve uvjete za punu primjenu Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe.

Podići ćemo razinu opremljenosti dječjih vrtića. Prema potrebama roditelja, osigurat će se smjenski i poludnevni rad vrtića, a posebnu pomoć ćemo uputiti roditeljima koji imaju djecu s teškoćama u razvoju.

Osigurat ćemo instrukcije za djecu i mlade, koristiti prostore mjesne samouprave za

različita događanja usmjereni obiteljima, te izraditi niz stručnih mjera za rasterećenje financija roditelja i omogućavanje boljeg zbrinjavanja djece u školama.

Most vjeruje kako u svim školama za učenike od 1. do 4. razreda treba biti osiguran produženi boravak, prema potrebama roditelja.

Ljetno doba će za djecu i mlade biti praćeno s programima učenja stranih jezika i sadržajima prikladnim dobi.

Osigurat ćemo kvalitetniji rad s darovitom djecom u predškolskom i školskom okruženju.

Povećat ćemo iznos sufinanciranja školske prehrane kako bi djeca dobila kvalitetan obrok.

Preusmjerit ćemo gradska sredstva u programe neformalnog učenja i cjeloživotnog učenja u području ranog, predškolskog i školskog odgoja i obrazovanja.

Osigurat ćemo bolju prehranu u osnovnim školama i vrtićima te besplatnu užinu za svu djecu u Velikoj Gorici, uz suradnju s velikogoričkim I turopoljskim poljoprivrednim gospodarstvenicima.

Izradit ćemo model kvalitetne prehrane srednjoškolaca, uz suradnju s nadležnim ministarstvima.

Zbog nedostatka smještaja za starije i nemoćne osobe u domovima, provest ćemo potrebne pravno formalne aktivnosti u osmišljavanju, pripremi i izgradnji gradske ustanove za starije i nemoćne osobe.

Vjerujemo u kolektivno pregovaranje i slušanje struka pri rješavanju gradskih problema - održavat ćemo redovite mjesečne sastanke sa strukovnim organizacijama i sindikatima.

Podizat ćemo kvalitetu i kulturu stanovanja u Velikoj Gorici, uz suradnju gradskih tvrtki, organizacija civilnog društva i javno-privatnog partnerstva.

Zdravstvo

Zdravstvo je kompleksan i skup sustav u kojemu grad, kao jedan od subjekata zdravstvene zaštite, ne može, za sve potrebe i svima u potrebi, osigurati najsuvremenija i najskuplja medicinska dostignuća, ali može i treba razvijati ono što smo zakonski dužni, a to je primarna zdravstvena zaštita te unaprjeđenje zdravlja.

Podržavat ćemo sve postojeće projekte iz domene zdravstva koji su dokazano učinkoviti i korisni za građane Velike Gorice.

Podržavajući sve nužne sastavnice zdravstva na području grada Velika Gorica, težište ćemo staviti na jačanje primarne zdravstvene zaštite poštujući temeljna načela iste: dostupnost, sveobuhvatnost, kontinuiranost i cjelovitost.

Središnja ustanova primarne zdravstvene zaštite je Dom zdravlja te ćemo jačati postojeće službe i raditi na proširenju prvenstveno po pitanju mentalnog zdravlja koje je sve veći izazov u svim populacijskim skupinama.

Dom zdravlja mora biti mjesto pružanja sveobuhvatnih zdravstvenih usluga o čemu ćemo voditi brigu u jačanju i razvitku suradnjesa osnivačem i vlasnikom Zagrebačkom županijom. Moderni domovi zdravlja moraju imati ljude i opremu kako bi pružili najbolje zdravstvene usluge te ćemo u Domu zdravlja poticati jačanje patronažne skrbi, naime patronažna služba ključna je u provođenju preventivnih aktivnosti, probira na najučestalije probleme određene dobne skupine i praćenja provođenja i učinka terapije.

Potaknut ćemo uspješan zajednički rad liječničkog tima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i patronažne službe.

Potaknut ćemo veće prisustvo liječnika primarne zdravstvene zaštite u zajednici kroz suradnju s predškolskim ustanovama, domovima umirovljenika i kroz druge vidove aktivnosti u zajednici (zdravstvena edukacija i sl.).

Posebnu pozornost ćemo posvetiti ranom razvoju djece kao zaloga zdravlja, ispunjenog života i produktivnosti u budućnosti.

Ojačat ćemo pedijatrijsku zdravstvenu zaštitu djece u Velikoj Gorici kroz poticanje raspisivanja natječaja za specijalizacije za 5 liječnika kako bismo, uz suradnju sa Zagrebačkom županijom, smanjili nedostatak specijalista pedijatrije.

Dugoročna vizija razvitka zdravstvenih potencijala našeg kraja prelazi okvire političkog mandata, obuhvaća partnerstvo Grada Velike Gorice i zakonskog vlasnika i osnivača našeg Doma zdravlja, Zagrebačke županije, u prepoznavanju značaja, osmišljavanju, pripremi i provedbi akreditacijskih postupaka, procesa unapređenja kvalitete, znanstveno - nastavne i stručno - projektne aktivnosti, kao i suradnja s ispostavama županijskog zavoda na programima prevencije zdravlja, digitalizacije i informatizacije.

U nastavku predlažemo niz konkretnih rješenja kojima će se zdravje sugrađana i dostupnost zdravstvene zaštite znatno unaprijediti.

Dugoročno, u razdoblju 2021.- 2030. potrebno je pripremiti i provesti:

- osmišljavanje i provedbu aktivnosti i mjera u kojima će zdravlje građana i zajednice postati interes gradske uprave kao širi koncept u smislu edukacije, sporta, volontiranja i drugih aktivnosti koje nisu do sad zaživjele u potrebnoj mjeri, a prepoznate su strateškim dokumentima našeg Grada
- stipendiranje goričkih srednjoškolaca i studenata koji će idućih desetak godina preuzeti brigu i odgovornost za zdravstvenu zaštitu naših sugrađana.

S obzirom da s brojem naših sugrađana nažalost raste i broj pacijenata te korisnika zdravstvene zaštite vidimo Grad Velika Gorica nije pripremljen na te okolnosti niti infrastrukturno niti kadrovski. Suvremena dostignuća zdravstvene zaštite potenciraju upravo ulogu lokalne zajednice kako u prevenciji, tako i u dijagnostici i liječenju bolesti današnjice. Upravo taj naglasak obvezuje donositelje odluka u lokalnoj zajednici na prepoznavanje znakova vremena i pravodobno planiranje kako bismo i našu sredinu uključili u suvremene društvene tokove.

Osobiti značaj ova tema zaslužuje prisjetimo li se listi čekanja, propuštenih termina, nemogućnosti ostvarenja prava na zdravstvenu zaštitu uslijed korona krize, ali i naslijedenih slabosti našeg zdravstvenog sustava kao što su kronični nedostatak zdravstvenih djelatnika na području našeg grada, kao i izostanak ovlasti grada u upravljanju i zbrinjavanju zdravstvenih potreba naših sugrađana u okviru županijskog doma zdravlja koji nudi i nastaviti će nuditi primarnu zdravstvenu zaštitu.

Rješenje vidimo u osnivanju gradske poliklinike s dnevnom bolnicom u kojoj će naši sugrađani naći dijagnostiku i liječenje svih bolesti i stanja koje mogu zbrinjavati zdravstveni djelatnici u spomenutom okviru sukladno propisima. Tako će biti potrebno ići u Zagreb samo u slučaju potrebe za izuzetno subspecijalističkom dijagnostikom i višednevnim liječenjem. Sve ovo bit će potrebno osigurati novom suvremeno opremljenom i prilagođenom prostoru ciljano namjenski građenom u duhu međunarodnih i domaćih stručnih standarda.

U srednjem roku tijekom 2021. potrebno je:

- suradnji s drugim subjektima raditi na unapređenju zdravlja cijele populacije kreiranjem i provedbom te evaluacijom preventivnih zdravstvenih programa u zajednici u organizaciji Grada Velika Gorica.
- osmisliti, pripremiti i provesti osnivanje gradske posudionice ortopedskih pomagala kako bismo pomogli sugrađanima shrvanima svojom bolešću ili svojih bližnjih.
- prepoznati potrebu, osmisliti i pripremiti plan za ranu dijagnostiku, prepoznavanje i intervenciju u djece s posebnim potrebama u okviru goričkih ustanova u mjeri u kojoj to dopuštaju stručni i zakonski okviri
- uz finansijsku potporu Grada Velike Gorice osmisliti, pripremiti i provesti mjere i aktivnosti raspisivanja natječaja za zapošljavanje dva liječnika specijalista pedijatra, te po jednog liječnika psihijatra, kardiologa, otorinolaringologa, endokrinologa dijabetologa, urologa, spec.fizikalne medicine i rehabilitacije, te spec.med.biokemije na određeno vrijeme dok ne stasaju mladi specijalisti koji su sad na specijalizaciji za potrebe našeg Doma zdravlja, ali i vozača i medicinskih tehničara budućih djelatnika goričke hitne medicinske pomoći uz povoljne uvjete stanovanja u podstanarstvu, kao i druge beneficije po uzoru na druge gradove u Hrvatskoj,
- raspisati natječaje za specijalističko usavršavanje doktora medicine u gore prepoznatim deficitarnim specijalizacijama, kao i sve aktivnosti koje je potrebno

poduzeti u institucionalnim okvirima kako bi se stekli uvjeti za provedbu prethodno spomenute mjere,

- uz finansijsku potporu Grada Velike Gorice osmisliti, pripremiti i provesti mjere i aktivnosti izmjještanja goričke hitne pomoći u za to primjeren suvremeno opremljen prostor u skladu s preporukama struke, te pretvorbu sadašnjeg prostora hitne pomoći u proširenje kapaciteta specijalističko konzilijarne, te laboratorijske djelatnosti Doma zdravlja
- osmisliti i provesti aktivnosti i mjere finansijske pomoći zdravstvenim djelatnicima zaposlenicima goričke ispostave Doma zdravlja, po uzoru na županijski model provedbe istog projekta na razini županije, kako bi Grad pokazao osjetljivost i dobru namjeru pomoći zaposlenicima koji skrbe o našim sugrađanima.

U kratkom roku unutar (prva tri mjeseca) potrebno je:

- žurno pripremu i provedbu mogućnosti komunikacije mailom i internetom s ordinacijama Covid ambulante, te osigurati dovoljan broj sugovornika koji će primati pozive građana koji prijavljuju Covid pozitivne nalaze testiranja i davati upute o dalnjem postupanju te s drugim ordinacijama u većoj mjeri nego dosad,
- osmisliti, pripremiti i provesti kampanju testiranja antigen testovima u okviru našeg Doma zdravlja,
- modernizirati komunikacijske kanale telefonije Doma zdravlja s mogućnošću ostavljanja poruka izabranim liječnicima, te odgovaranja na iste poruke u svrhu postizanja više razine dostupnosti zdravstvene zaštite
- osiguravati administrativne potpore našim ordinacijama obiteljskih liječnika, kako bi se zdravstveni djelatnici u većoj mjeri mogli posvetiti potrebama pacijenata

Specijalistička skrb

Više od pola godine, a nakon odlaska dr.spec. pulmologije u mirovinu, naši sugrađani nisu u mogućnosti posjetiti pulmologa u goričkom Domu zdravlja, također neprihvatljiva okolnost osobito tijekom epidemije u kojoj je glavni oblik bolesti koji uzima danak u životima obostrana upala pluća.

Zbog nedostatka zaposlenog liječnika spec. kardiologa, a pored suvremeno opremljene ambulante u našem Domu zdravlja, Goričani pregled srca i srčanih krvnih žila i pretrage predugo bezuspješno čekaju ili stoje u redovima u zagrebačkim bolnicama, znajući kako je narav njihove bolesti nespojiva s dugim čekanjem.

Naglašavamo kako je stručno prepoznata potreba za psihološkom i psihijatrijskom skrbi uslijed posljedica Covid epidemije, a mi u u Velikoj Gorici uskoro ćemo u mirovinu ispratiti jedinu goričku psihijatricu.

Nešto više od 23 tisuće Goričanki pacijentice su i korisnice triju goričkih ambulanti ginekologije Doma zdravlja. Desetak minuta godišnje, koliko svaka od njih ima na raspolaganju, sigurno nije dovoljno za prevenciju, dijagnostiku i liječenje naših sugrađanki.

2011. živjelo je 14 tisuća djece u našem gradu bez okolnih naselja, među njima 6,8 tisuća u doboj skupini 0-9 godina. Među pet goričkih pedijatrica u Domu zdravlja samo jedna nije stekla uvjete za mirovinu, a dvije se spremaju u mirovinu te nam prijeti kolaps zdravstvene zaštite novorođenčadi, dojenčadi i predškolske djece. Danas gotovo 2,5 tisuća djece predškolske dobi pripada dvama timovima bez nositelja gdje dvije doktorice pedijatrice iz mirovine rade na pola radnog vremena.

Dr. specijalist za bolesti uha, grla i nosa, pulmolog te kardiolog dolaze nam jednom do dvaput tjedno iz Zagreba. Manji gradovi nedaleko nas imaju i endokrinologe, kirurge, interniste te druge profile liječnika specijalista na raspolaganju.

Brojni sugrađani godinama čekaju aktivaciju naše goričke kardiološke ambulante u punom opsegu u skladu sa sjajnom i suvremenom kardiološkom opremom u čiju nabavku i opremanje su prije nekoliko godina marom i voljom gradske uprave uložene znatna gradska javna finansijska sredstva, na čemu svakako Gradu treba zahvaliti i odati priznanje.

Međutim oprema predugo stoji tek djelomično i sporadično korištena, Goričani pregled, dijagnostiku i liječenja kardiologa opet traže izvan Velike Gorice jer u našem gradu ne uspijevaju doći na red u razumnom i prihvatljivom roku jer nemamo zaposlen kardiološki tim, već nam povremeno na temelju ugovora u goste dolaze liječnici iz Zagreba.

Među pedesetak odluka o zapošljavanju u Domu zdravlja Zagrebačke županije u 2020. godini tek desetak ticalo se zapošljavanja med.sestara i liječnika u Velikoj Gorici.

VG zdravstvene ustanove

S obzirom na to kako Velika Gorica nema bolnicu niti stacionar, nema niti gradski dom za starije i nemoćne sugrađane, jasno je koliki je značaj i uloga doma zdravlja te buduće gradske poliklinike s dnevnom bolnicom u organizaciji i dostupnosti zdravstvene skrbi u našoj zajednici. Osnovna uloga doma zdravlja lokalna, dostupna i kontinuirana zdravstvena zaštita lako je zaključiti kako u goričkom Domu zdravlja imamo, unatoč naporu lokalne uprave i zdravstvenih djelatnika, kao i relativno dobro uređenom sustavu patronažne i palijativne skrbi, organizacijski javno zdravstveni kaos, koji traži niz rješenja.

Financiranje

U svim navedenim događanjima gradska uprava Velike Gorice sudjeluje finansijskim sredstvima kupnjom i potpunim opremanjem kardiološke ambulante u Domu zdravlja, kao i sufinanciranjem tima hitne pomoći te drugim finansijskim aranžmanima.

Naime, svih ovih godina izostaje spomenuta suradnja i partnerstvo koje bi rezultiralo popunjenošću mreže zdravstvene zaštite, dovoljnim brojem izvršitelja u sustavu, a time i dostupnom zdravstvenom zaštitom u skladu sa zakonskim načelima. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti čl. 103. st 8., omogućeno je lokalnoj upravi formalno osnovati i voditi Dom zdravlja te i tu mogućnost nikako ne treba isključiti ukoliko je to interes građana i pacijenata. Potrebno je značajno promijeniti sliku ponude zdravstvene zaštite u Domu zdravlja, osnažiti kapacitete specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite i tako zdravstvo u bitnim i mogućim segmentima, a u skladu sa suvremenim preporukama znanstvene zajednice, učiniti dostupnim građanima.

Demografija – pomoć roditeljima

Znamo kako je biti roditelj jedan od najvećih životnih izazova pri čemu mnogi razmišljaju kako će priskrbiti neke osnovne stvari i uvjete koji bi omogućili uredan i zdrav razvoj djeteta. Kako bismo u tom zahtjevnom razdoblju maksimalno pomogli roditeljima povećat ćemo mjere pomoći roditeljima u obliku jednokratne naknade za novorođenčad.

Naime, do sada je grad Velika Gorica izdvajao 2.000,00 kuna jednokratne pomoći za prvo i drugo dijete, 10.000,00 kuna za treće te 15.000,00 kuna za četvrto i svako sljedeće dijete. Smatramo kako su navedeni iznosi premali te ćemo se zalagati da Grad Velika Gorica poveća spomenute pomoći roditeljima i to, za prvo i drugo dijete na 4.000,00 kuna jednokratne pomoći čime ćemo se naći među onih deset gradova Hrvatske koji najveće iznose daju u ovu svrhu, za treće dijete grad će izdvajati 20.000,00 kuna, dok će za četvrto i svako sljedeće dijete grad izdvajati 30.000,00 kuna.

Potrebno je ojačati demografsku potporu mladim obiteljima uvođenjem mogućnosti oslobođenja od plaćanja komunalne naknade ili prireza za obitelji s troje ili više djece.

Plan gospodarenja otpadom

Osnovna teza: U Velikoj Gorici moguće je postići bitno bržu promjenu postupanja s otpadom (u odnosu na ovu koja se godinama opaža), tako da je moguće postići ciljeve na koje smo se obvezali pristupnim ugovorom RH i prenesenim direktivama EU, a to je 50% recikliranja do 2020. godine, te smanjenje sadržaja biootpada kao i opasnog otpada u otpadu koji se odlaže.

Utemeljenje za ovaj optimizam nalazimo u brojnim evidencijama spremnosti sugrađana za sudjelovanjem i u ovako nedovoljno organiziranom sustavu odvojenog prikupljanja otpada. Stoga, ističemo stav da ispravno i cijelovito postavljen sustav gospodarenja otpadom može u kratko vrijeme postići značajne rezultate.

Konkretni koraci uspostave novog sustava uključuju:

1. Preustroj sustava prikupljanja i odvoza otpada

Redoviti odvoz ostatnog otpada.

Uvođenje/povećanje učestalosti redovitog odvoza PAPIRA i KARTONA.

Uvođenje redovitog odvoza PLASTIKE.

Uvođenje redovitog odvoza BIOOTPADA.

Primjena principa „odvoza od vrata do vrata“ gdje god je to moguće.

2. Hitna izgradnja još jednog reciklažnog centra sa sortirnicom te ostale važne nedostajuće infrastrukture

Uz sustav odvojenog prikupljanja, reciklažni centri sa sortirnicama čine osnovu modernog, ekološki održivog sustava gospodarenja otpadom.

Nadalje, potrebno je pojačati kapacitete kompostiranja, kao i uspostaviti mrežu centara za ponovnu uporabu.

Međutim ključno je organizirati uvođenje selektiranja i daljnje prodaje prikupljenog otpada na deponiju Mraclin. U tu svrhu treba postaviti sortirne kabine za ručno izdvajanje otpada, tzv. sortirnu liniju za ručno izdvajanje otpada izvedenu iz kontejnerskih jedinica koje se slažu u sortirni tunel duljine prema potrebi. Kabine su izvedene kao kontejnerski moduli spojeni u jednu tehnološku cjelinu - sortirni tunel. Prva i zadnja kabina su zatvorene na krajevima zidom od panela s otvorom za prolaz sortirnog transportera koji prolazi kroz sredinu sortirnog tunela. S obje strane transportera smještene su posebne ispusne cijevi sa otklopnim dnom, po dvije ispusne cijevi za svakog radnika, odnosno po četiri cijevi u svakoj kabini. Ispusne cijevi se koriste kako bi se ispustio sortirani tj. ručno izdvojeni materijal u sortirne bokseve ispod kabina. Cijevi ujedno služe kao nosiva konstrukcija sortirnog transportera. Kabine su ventilirane, klimatizirane i opremljene s kompletom elektroinstalacijom (rasvjeta, ozvučenje, signalna svjetla, itd). Ispusne cijevi sadrže otklopno dno, te se svaka ispusna cijev može pojedinačno otvarati ili zatvarati. Takav sustav osigurava da sortirani materijal ne pada u bokseve dok je automatska potisna ploča u pogonu. Za pristup kabinama izvedene su čelične stepenice sa podestom, po jedne na svakoj strani sortirnog transportera.

Navedena investicija zahtijeva kapitalna ulaganja Grada Velika Gorica u svojstvu investitora te suinvestitora Fonda EU uz investicijski trošak investitora Grada u iznosu od 500 000 EUR te investicijski trošak suinvestitora u iznosu od 3.000.000.00 EUR na lokaciji investicije u Reciklažnom dvorištu Mraclinska Dubrava, Odlagalište Ladislava Galekovića bb, 10410 Mraclin.

Na postojećim kapacitetima i lokacijama instalirale bi se sortirne kabine za ručno izdvajanje otpada, sa postojećim upravljačkim i infrastukturnim predispozicijama, stvorili bi prostor za dodatno zapošljavanje i povećanje ukupnih prihoda pravnog subjekta od prodaje selektiranog otpada za 20 do 30% kroz rok realizacije projekta od dvije godine. Na osnovu dinamike realizacije moguće je krenuti sa smanjenjem troškova prema građanima koji bi u konačnici uspio isti umanjiti za 50%.

3. Sveobuhvatan program edukacije i informiranosti, posebni ciljevi uključuju sljedeće

Jačanje uloge i aktivnosti u reciklažnim dvorištima s ciljem smanjenja sadržaja opasnog (problematičnog) otpada u ostatnom otpadu.

Uspostava i jačanje centra za ponovnu uporabu, posebno za glomazni otpad.

Uspostava sustava kućnog kompostiranja, uključuje kontinuiranu podršku za kućno/vrtno kompostiranje

Opće podizanje educiranosti o značaju ovog sektora, što će ujedno povećati motiviranost građana.

Organizacija Info centra - fizički, na webu, telefonski te putem aplikacije na mobilnim uređajima. Sva pitanja na temu otpada odgovaraju se unutar 24 sata. Uključene se sve informacije, upute, korisni savjeti, važni datumi, aplikacija za dostavu poziva za odvoz građevinskog i glomaznog otpada i slično.

4. [Uspostava individualizirane odgovornosti, što uključuje pravedan sustav naplate i efikasniji sustav nadzora](#)

Uspostava potpuno individualiziranog pristupa korisnicima komunalne usluge, što je poseban izazov za višestambene objekte. Cilj je što vjernije povezati ponašanje korisnika u pogledu odvojenog prikupljanja s iznosom računa za obavljenu komunalnu uslugu.

Primjena pravednog sustava naplate gdje varijabilni dio cijene usluge ovisi o količini ostatnog otpada i biootpada koji se odvozi.

Nadzor provedbe sustava, edukacija, opomene te primjena posebnih cjenika.

Kultura

Izazovi u kulturi, umjetnosti i medijima koji su prisutni na razini Republike Hrvatske, u većem dijelu se očituju i u našem gradu, u nastavku neke programske cjeline, izazovi, problemi i moguća rješenja.

Upravljački i umjetnički menadžment te instrumenti kontrole i nadzora u ustanovama kulture u Gradu Velikoj Gorici

U nizu ustanova u kulturi kojima je osnivač i materijalni pokrovitelj Grad Velika Gorica prisutno je upitno kadroviranje i zapošljavanje. Takvo zapošljavanje, te postavljanje čelnih ljudi ustanova u kulturi, obilježeno je nepotističkim i stranačkim pritiscima i utjecajima.

Rezultat takvih kadrovskih rješenja su loše materijalno, organizacijsko i umjetničko vodenje pojedinih ustanova. Dokazi za to su finansijski protuzakonite radnje, preplaćivanje naručenih poslova, angažiranje prijatelja, srodnika, stranačkih simpatizera ili članova stranaka, a koji za to nemaju potrebne kvalifikacije, obrazovanje, ni zakonske uvjete.

Daljnji problem je kontrola ustanova u kulturi koja je predviđena vijećima i nadzornim organima u kojima su zastupljeni u manjoj mjeri zaposlenici tih ustanova, te u većoj mjeri predstavnici osnivača, Grada.

Predviđeno je da ti predstavnici Grada budu ugledni građani, javni djelatnici i umjetnici, no svjedoci smo da se u ta vijeća biraju i oni koji po svojoj stručnosti, obrazovanju i ugledu ne ispunjavaju zadane uvjete.

Rješenje je bolji, stručniji i rigorozniji nadzor nad materijalnim i umjetničko-stručnim upravljanjem ustanovama u kulturi grada Velike Gorice.

Također, u Odboru za kulturu Gradskog Vijeća Grada Velika Gorica, u vijećima za vrednovanje javnih potreba u kulturi (kao uostalom i drugim takvim vijećima), te u nadzornim i kontrolnim organima postavljene su na pojedinim mjestima osobe koje su u izravnom sukobu interesa, kao i osobe koje nemaju nikakvo stručno znanje niti sposobljenost za takvu funkciju, te su na taj način podložne korupciji i interesnom odlučivanju, što je vidljivo iz niza primjera.

Rješenje je imenovanje neovisnih stručnjaka i nekorumpiranog nadzora u tijela koja nadziru, kontroliraju i savjetuju uprave ustanova kulturnih i umjetničkih djelatnosti, veća materijalna i stručna odgovornost upravljačkih struktura u kazalištima.

Izgradnja, prenamjena i obnova objekata u službi kulturnih i umjetničkih te obrazovnih djelatnosti u Gradu Velikoj Gorici

Na nekim projektima s ovoga područja u bliskoj prošlosti, svjedoci smo manjkavim i štetnim praksi. One se očituju u nedostatku prikladnog prostora za određene kulturne i umjetničke djelatnosti, u nepromišljenom planiranju, te u izvedbi kojoj je rezultat nekvalitetan, neprikladan, preskup, široj skupini korisnika nedostupan, i sukladno svemu, neodrživ objekt.

Predlaže se i planira promišljenje i stručnije planiranje, te arhitektonsko i krajobrazno

projektiranje u skladu s najboljim rješenjima za zajednicu i struku. Takvo rješenje očituje se u prožimanju rada raznih ustanova i djelatnosti koje se u konačnici mogu povoljnije realizirati.

Poželjno je pomno planiranje, financiranje i izvedba multifunkcionalnih infrastrukturnih objekata i projekata u kulturi te redefiniranje i organizacijsko restrukturiranje u odnosu na suvremene načine organiziranja i poslovanja.

Od preostalih točaka izdvajamo sljedeće:

Poticanje većeg udjela projekata koji se sufinanciraju iz ESI fondova.

Jačanje suradnje kulture, kulturnih industrija i resursa sa sektorima turizma, zabave, komunikacija, prometa i prerađivačke industrije, te posebno sa Turističkom zajednicom grada Velika Gorica.

Ostvarivanje međusektorske suradnje u svrhu jačanja gospodarsko-tržišnog konteksta.

Jačanje potpore književnom stvaralaštvu, neovisnim izdavačima; jačanje razvoja knjižnične djelatnosti i povećanje broja elektroničkih publikacija.

Jačanje multidisciplinarnog pristupa u stvaranju sadržaja rada muzeja i galerija, jačanje fonda muzeja putem otkupa i donacija, jačanje međumuzejske suradnje, potpora projektima digitalizacije i informatizacije, podrška kontinuitetu svih dobrih praksi i programa.

Analiza djelovanja, stanja infrastrukture i tehnike, te analiza kvalitete i kvantitete rukovodećeg, umjetničkog, tehničkog i stručnog osoblja u ustanovama koje finansira Grad Velika Gorica, te optimizacija poslovanja i kadrovske strukture. Poželjna je i veća materijalna i stručna odgovornost upravljačkih struktura u kazalištima.

Sport

Financiranje sporta prema pogrešnim kriterijima - potrebna je potpuna izmjena normativa

Osnovni princip financiranja sportskih društava iz gradskog proračuna mora biti broj sportaša koji prolazi kroz određeni kolektiv, ali uz to potrebno je i nagrađivati one koji pokušavaju biti samoodrživi, imaju stalan broj rasta članova i djeluju prema svim načelima zakonitosti i otvorenosti. Posebnu pažnju treba obratiti na podršku bazičnim sportovima koji predstavljaju i osnovni bazen za sve ostale sportove, ali i pokazuju stvarno stanje i odnos prema sportu u nekoj zajednici, a to su atletika, gimnastika i plivanje.

Neadekvatna infrastruktura - potrebno je osigurati adekvatan broj sportskih objekata za potrebe treninga

Za napredak velikogoričkog sporta iznimno je važno stavljanje stvari u realne okvire. Potrebno je nastaviti graditi manje polivalentne objekte koji će služiti za treninge, ali i natjecateljske utakmice.

Stariji sportski objekti mogu se uređivati i kroz EU fondove. Potrebno je naglasiti kako nema mogućnosti za izgradnju novih objekata na ovaj način, niti EU dozvoljava izgradnju novih dvorana i stadiona na ovaj način, ali potrebno je koristiti iskustva drugih, prije svega Slovenije koja je kroz razne druge načine uspjela i popraviti, ali i izgraditi brojne manje sportske objekte. Jedan od načina kojeg svakako treba iskoristiti je i EU fond za poboljšanje energetske učinkovitosti, koji se može iskoristiti za popravak starijih sportskih objekata, a EU u ovom slučaju u obnovi sudjeluje i s do 80% sredstava.

Zapostavljenost rekreacijskog sporta - potrebno je ulaganje u infrastrukturu namijenjenu građanima

Ovo je još jedan primjer u kojem se kroz EU program Erasmus+ moglo iskoristiti značajnija sredstva, prije svega za inkluzivnost osoba s invaliditetom i njihov pristup sportu i natjecanjima.

Svake godine sve veći broj građana koristi bicikl kao alternativni način prijevoza, ali i rekreaciju. Današnja biciklistička infrastruktura ne zadovoljava uvjete sve većeg broja biciklista u ljetnim mjesecima. Biciklističke staze u Velikoj Gorici zapravo gotovo i ne postoje, jer se isrtavanje pločnika ne može nazvati ozbilnjim pristupom rješavanju ovog problema, pa o tome treba potražiti rješenja u iskustvima drugih, ali i u suradnji s biciklističkim klubovima u gradu (sindikat biciklista). Svakako osmisliti i ostvariti biciklističke staze u većoj mjeri u središtu grada, ali i na potezu Velika Gorica – Novo Čiće, - Vukovina kako je već ranije detaljno istaknuto.

Poljoprivreda

Cilj koji želimo postići je održiva, konkurentna poljoprivreda za koju se na načelima dobrog gospodara koriste prirodni resursi za dobrobit poljoprivrednih proizvođača i korisnika njihovih proizvoda.

Razvoj poljoprivrede Velike Gorice vidimo kroz postavljanje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva;

Kratkoročni ciljevi:

Žurna inventarizacija trenutnog stanja i izrada registra lokalnih poljoprivrednih proizvođača. Imati podatke o broju stanovnika, gospodarstava, obitelji, obrta, tvrtki koje se bave poljoprivredom – broj i struktura. Primjerice, kolika je starost velikogoričkih poljoprivrednika, koji je udio mladih poljoprivrednika, njihov stupanj obrazovanja. Ukratko, dobiti jasnu sliku tko se u Velikoj Gorici bavi poljoprivredom

Utvrđiti potrebu za učinkovitim upravljanjem poljoprivrednim zemljištem i stavljanjem u funkciju poljoprivredne proizvodnje, npr. raspolažanje državnim poljoprivrednim zemljištem

Srednjoročni ciljevi:

Plan razvoja poljoprivredne proizvodnje na ekološkim principima

Plan razvoja stočarske proizvodnje

Plan razvoja pčelarske proizvodnje

Unapređenje administrativnih kapaciteta za korištenje mjera ruralnog razvoja - stručna pomoć kod pisanja prijava na razne projekte, mjere financiranja poljoprivrednika

Plan povezivanja turizma i ugostiteljstva s poljoprivredom + poticanje turizma i ugostiteljstva na poljoprivrednim gospodarstvima, prodaja na kućnom pragu

Plan edukacija poljoprivrednika, pomoć kod otvaranja opg-a

Plasman, subvencioniranje, pomaganje, inzistiranje na lokalnoj hrani u lokalnim školskim i vrtićkim kuhinjama

Uloga distributivnog centra za voće i povrće – preispitivanje i definiranje njegove uloge i doprinosa velikogoričkoj poljoprivredi

Pravična raspodjela državnog poljoprivrednog zemljišta (nadamo se da će Ministarstvo donijeti suvisao zakon o poljoprivrednom zemljištu, do sada ih je u RH bilo 18 neuspješnih i neprovođenih),

Povezivanje poljoprivrednih proizvođača u proizvođačke organizacije, prema sektorskim proizvodnjama poticati poljoprivredne proizvođače na udruživanje, u svrhu lakšeg izlaska na tržište, nabavke repromaterijala itd.

Osigurati školama i javnim službama poljoprivredne proizvode iz kratkog lanca opskrbe, najbliže OPG ili proizvođačke organizacije,

Pomagati da se osigura pravičnog dohotka poljoprivrednicima, kroz mjere ciljanih potpora sve sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU

Dugoročni ciljevi;

Provesti komasaciju poljoprivrednog zemljišta, poljoprivredne čestice/parcele na području Velike Gorice su usitnjene te ćemo poticati poljoprivredne proizvođače na okrupnjavanje, a kad se u Saboru RH donese provedivi zakon o komasacijama bit ćemo spremni na provođenje tih mjera.

Osigurati navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, uključiti se u provođenje „Nacionalnog projekta navodnjavanja“ na našem području za što trebamo i potporu Županije sukladno postojećem Zakonu.

Globalno gledajući, poljoprivredna proizvodnja bez obzira na gospodarske, političke ili okolišne uvjete ima zajednički cilj staviti prirodne resurse u funkciju proizvodnje hrane i dobrobiti stanovništva. Zato je poljoprivreda strateška gospodarska grana i nema razvijene države u svijetu koja nije razvila i svoju poljoprivredu.

S obzirom na EU ciljeve Zajedničke Poljoprivredne Politike za slijedeće programsko razdoblje 2021-2027 postavljeno je devet ciljeva: 1) osigurati pravedan dohodak poljoprivrednika, 2) povećati konkurentnost, 3) položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom, 4) aktivnosti na ublažavanju klimatskih promjena, 5) briga za okoliš, 6) očuvanje krajobraza i bioraznolikosti, 7) potpora generacijskoj obnovi, 8) dinamična ruralna područja i 9) kvaliteta hrane i zdravlja. I, horizontalni cilj: znanje, inovacije i digitalizacija.

Nastavno na prethodno od uređene države očekuje se da će kroz razvijeni zakonodavni, upravljački i nadzorni sustav stimulirati poljoprivredne proizvođače te im osigurati pristup i pravičnost u lancu opskrbe hranom. Obilježja poljoprivrede u RH su niska proizvodnost, nedovoljna konkurentnost, niski prinosi i nepovoljan položaj poljoprivrednih proizvođača u lancu opskrbe hranom. Uvoz poljoprivrednih proizvoda kontinuirano raste. Uvoz voća i povrća stalno raste a pokrivenost uvoza izvozom je tek oko 20%. Uz to zapuštamo svoje osnovne resurse kao što je poljoprivredno zemljište, ne koristimo vodni potencijal niti u dovoljnoj mjeri potičemo korištenje obnovljivih izvora energije. Ruralni prostor je infrastrukturno zapušten što rezultira depopulacijom i iseljavanjem mlađih i obrazovanih stanovnika. Mala poljoprivredna gospodarstva su najbrojnija, imaju nepovoljnu obrazovnu i dobnu strukture nositelja gospodarstava s nedostatnim poduzetničkim kapacitetima i znanjima. Pokazatelj lošeg stanja je i vrijednost poljoprivredne proizvodnje koja se stalno smanjuje, a još nismo dostigli niti onu iz 2000. godine, premda smo kroz poticaje uložili značajna finansijska sredstva - u razdoblju 2005. – 2019. gotovo 50 milijardi kuna.

Hrvatska poljoprivredna gospodarstva su nekonkurentna, imamo negativnu bilancu vanjskotrgovinske razmjene poljoprivrednih proizvoda i ne postižemo samodostatnost u proizvodima za koje to možemo.

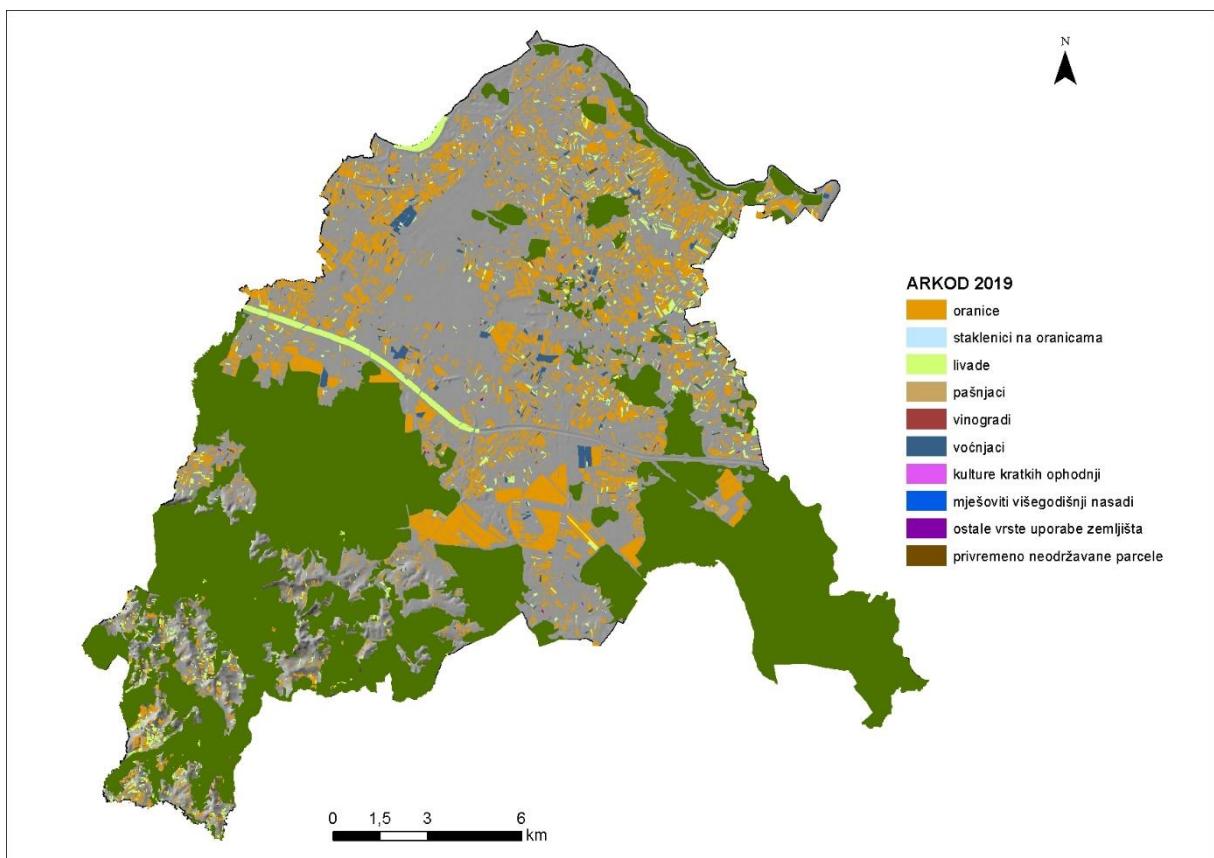
Zapuštanje i nekorištenje poljoprivrednog zemljišta, izostanak okrupnjavanja parcela i komasacije te loše politike raspolaganja državnim zemljištem su problemi koji ne da se

rješavaju od osamostaljenja Hrvatske već se kontinuirano produbljuju. Danas je u Hrvatskoj evidentirano gotovo 800 tisuća hektara nekorištenog poljoprivrednog zemljišta, a na području Zagrebačke županije ima više od 93 tisuće hektara. Razlog tome je neodržavanje ranije izgrađenih sustava podzemne drenaže i kanalske mreže i prestanak novih projekata uređenja zemljišta. Tu su još i problemi usitnjenošći proizvodnih parcela, smanjen interes za poljoprivredu i raseljavanje ruralnog područja.

Međutim, velikogoričko područje ima vrlo dobra poljoprivredna tla, duboka i homogena, neočišćena štetnim tvarima i bogata hranjivima. U kvartarnim aluvijalnim naslagama nad kojima se nalaze te plodne površine, akumulirana je znatna količina podzemne vode. Blizina urbanih centara, naročito Zagreba kao velikog potrošačkog centra, ima veliku prednost u brzom i relativno jeftinom transportu i plasmanu svježih poljoprivrednih proizvoda. S obzirom na prirodni okoliš, raspoložive vodne resurse i sve veće podizanje svijesti i proizvođača i potrošača o važnosti zdrave prehrane, sve je više poljoprivrednika koji proizvode po načelima ekološke poljoprivrede. Lokalno proizvedena hrana u kratkom lancu opskrbe veliki je potencijal velikogoričkog kraja.

Poljoprivreda spada u primarne djelatnosti, a vrijeme u kojem živimo ponovno skreće pažnju na nju. Iako je poljoprivredna proizvodnja u našoj zemlji iz godine u godinu u padu, njezin značaj nikada nije bio veći i naš cilj je da na našem mikropodručju te brojke rastu. Poljoprivreda je djelatnost koja za krajnji proizvod ima namirnice koje su svakog dana dio našeg jelovnika. Porast broja svjetske populacije, globalizacija, ubrzani razvoj industrije, raznih tehnologija i razni drugi procesi su doveli do pojave hrane koja je upitne nutritivne vrijednosti. Štoviše, sve je više hrane koja nam šteti na razne načine. Sve se više razmišlja o tome odakle dolazi hrana koju jedemo i kakve je kvalitete. Razvija se svijest o tome koliko je bitna zdrava namirница. Sve su to razlozi zbog kojih ćemo puno pažnje posvetiti poljoprivredi, proizvodnji zdrave hrane i to na lokalnoj razini. Nema većeg uspjeha jedne zajednice od toga da sama sebi uspije proizvesti zdravu hranu, zdrave plodove zemlje. Kvalitetna prehrana ovo društvo čini zdravijim. Lokalno proizvedena hrana u obrocima naših školaraca će biti jedan od ciljeva za koje ćemo se zalagati i boriti. Imamo puno resursa za poljoprivrednu proizvodnju koji nisu iskorišteni, na nama je da pomognemo i potaknemo svakog pojedinca, obitelj, obrt, tvrtku koja se bavi poljoprivrednom djelatnošću kako bi svoju proizvodnju podigli na još višu razinu. Sve to ćemo postići kroz slušanje problema, usvajanjem dobrih prijedlog i preporuka onih koji se bave poljoprivredom. Građani Velike Gorice će u ovom sektoru biti ti čiji će se glas slušati. Poljoprivreda je primarna djelatnost, ali uz inovativne, moderne pristupe, grad poput Velike Gorice, posebno sa svojim prigradskim naseljima, može postati prepoznatljiv po poljoprivrednoj proizvodnji – za nešto takvo ima bezbroj argumenata koje valja prepoznati i iskoristiti.

Prema ARKODU iz 2019., na području grada Velike Gorice ima 5 284 hektara poljoprivrednog zemljišta, a prema načinu korištenja dominiraju oranice s 4 054 hektara, a značajnije su površine pod livadama (825 ha) i voćnjacima (293 ha). Na oranicama je pod staklenicima još oko 17 hektara.

Način korištenja – površine u ha prema ARKOD-u iz 2019. godine

Način korištenja	Površina (ha)
Oranice	4054,4
Staklenici na oranicama	17,6
Livade	824,9
Pašnjaci	65,6
Vinogradi	10,9
Voćnjaci	293,2
Kulture kratkih ophodnji	0,2
Mješoviti višegodišnji nasadi	1,7
Ostale vrste uporabe zemljišta	12,1
Privremeno neodržavane parcele	3,3
Ukupno	5283,73

Na području Velike Gorice imamo 13129,84 ha šuma (državnih i privatnih).

Sivo na slici je većinom nekorišteno/zapušteno poljoprivredno zemljište.

Na koncu, međutim ne manje važno, naprotiv pitanje gradske tržnice kao interes građana

Kao što je svima poznato, Velika Gorica je izgubila prostor na kojem se dugo godina nalazila tržnica.

Trenutni prostor tržnice onemogućava ostvarenje punog potencijala kojeg gradska tržnica kao element gradskog života zahtjeva. Štoviše, prostor, ustrojstvo i izgled sadašnje velikogoričke tržnice nam je potpuno neprihvatljiv.

Smatramo da tržnica nikako nije samo mjesto na kojem se prodaje voće i povrće!

Ona je puno više od toga. Ona je prostor okupljanja i gradskog života. Također, poveznica je ruralnog i urbanog dijela Velike Gorice. Konačno, ona je i mora biti prepoznatljivo mjesto na kojem se konkretizira suživot poljoprivrede i stanovništva grada, odnosno afirmacija poljoprivrede Turopolja.

Gradska tržnica u viziji koju imamo će biti srce i duša grada i služit će na ponos svakom stanovniku Velike Gorice.

Važnost osiguravanja stabilne domaće lokalne proizvodnje naročito dolazi do izražaja u kriznim situacijama društva, kao što je aktualna pandemija korona virusa pa i potresi koji su zadesili samu blizinu velikogoričkog kraja. Zato je stabilna i uspješna poljoprivreda važno sigurnosno pitanje društva.

Želimo poljoprivredu koja između ostalog doprinosi i gradskom proračunu. Poljoprivredu koja je stabilna, koja je relativno neovisna o vremenskim prilikama, prepoznatljiva po specifičnim proizvodima (prepoznatljivost hrane proizvedene u Turopolju) i koja je usmjerena na lokalno stanovništvo. Međutim, ona mora biti i profitabilna, a to znači da osigurava stabilne prihode poljoprivrednom gospodarstvu i veže potomke za stjecanje agronomskih znanja i ostanak zemlji. Time će se i poljoprivredno zemljište staviti u punu funkciju. Cilj je i da bude usmjerena prema održivim načinima poljoprivrede, a što je više moguće na ekološkim principima.

Time će konačno u središte interesa doći čovjek, poljoprivrednik i poduzetnik, dakle obitelji koji žive od poljoprivredu i za nju. Velikogorički poljoprivrednici će postati aktivni sudionici svih procesa i akcija koje će se poduzimati u svrhu i s ciljem razvoja poljoprivrede u našem gradu. Vjerujemo da u takvoj sinergiji svi zajedno možemo i moramo profitirati i iskoristiti sve one poljoprivredne potencijale koji postoje u našem Turopolju, Vukomeričkim goricama i Posavini. Jasno nam je da je naš plan za poljoprivredu ambiciozan, ali ako imamo ciljeve, ako znamo gdje želimo doći, vjerujemo da uz vašu pomoć možemo zajedno uspjeti na tom putu.

Odnos prema kućnim ljubimcima i drugim životinjama

U svrhu postizanja boljih uvjeta života velikogoričkih životinja/kućnih ljubimaca potrebno je „jasnije i glasnije“ promovirati/najavljuvati besplatno/subvencionirano kastriranje životinja – o trošku grada, zatim osmisliti i organizirati obilježavanje Dana udomljavanja životinja, ideja relativno lako izvediva, promicala bi značaj zaštite životinja, potrebna je i veća pomoć grada kod tiskanja promotivnih materijala, kao i u oglašavanju djelatnosti koje se tiču zaštite životinja.

Najvažnija je ipak finansijska pomoć kod nabavke hrane i ostalih potrepština, kao i izgradnja dodatnih kapaciteta/širenje postojećih za udomljavanje napuštenih životinja.

U tu svrhu moguća je organizacija „humanitarnih“ koncerata, događaja za prikupljanje sredstava ili pronalaženje I finansijsko osiguravanje funkcioniranja prostora za sjedište volonterskih udruga. Svemu je već trebala prethoditi izrada gradske strategije zaštite životinja za razdoblje, npr. 2021.-2025.

Parkovi za pse

Uzimajući u obzir veličinu Grada Velika Gorica napravljena je usporedba s gradovima koji imaju jednostavniji i kvalitetniji pristup uređenja javnih prostora za potrebe vlasnika kao i edukacijski segment razvoja predškolskog i školskog uzrasta stanovnika istih te je utvrđeno kako prema broju parkova u odnosu na stanovništvo Grad Velika Gorica trenutno u operativnoj funkciji ima jedan park za pse pod nadležnošću pravnog subjekta VG Komunalac d.o.o. i desetak "divljih" parkova na kojima vlasnici svojih pasa provode vrijeme kako bi im pružili minimalne uvjete boravka na otvorenom prostoru, socijalizaciju sa drugim pasminama te pokušali socijalizirati sa stanovnicima radi eventualnih izbjegavanja konfliktnih situacija. Kinofobija ili strah od pasa nije rijetkost. Mnogi odrasli ljudi svjesni su da je takav strah pretjeran i nerazuman, ali ga ne uspijevaju svladati. U urbanim sredinama nije moguće baš svaki put prijeći na drugu stranu ulice kako se ne bi susreli s psom ili izbjegći posjet ljudima koji žive sa svojim četveronožnim ljubimcima. Jaka potreba izbjegavanja suočavanja sa strahom ili tjeskobom, iako ne uzrokuje potpunu nemogućnost funkcioniranja, može izazvati teškoće u svakodnevnom životu. Na području Grada Zagreba u operativnoj aktivnoj funkciji ima 42 parkovna prostora za pse pod nadležnošću Zg Holdinga - ispostava Zrinjevac, na području Grada Rijeka u operativnoj funkciji ima 9 prostora za pse pod nadležnošću Gradskog Komunalnog (kao i na području Lukovića gdje je Grad Rijeka uredio Groblje kućnih ljubimaca, na području Grada Varaždina u operativnoj funkciji ima 4 prostora, a na području Grada Osijeka 7. Svi navedeni prostori uređivani su i održavaju se od strane pravnih subjekata u vlasništvu navedenih gradova. Intencija otvaranja novih parkova u svim navedenim gradovima usmjerena je u pozitivnom pravcu jer navedeni žele da njihovim sugrađanima stvore minimalne uvjete usvajanja napuštenih, bolesnih kućnih ljubimaca, socijalizaciju i kvalitetniji život svojih sugrađana.

Edukativni segment

Djecu treba naučiti osnovnim pravilima ponašanja s četveronožnim prijateljima, tako ih zaštititi i ujedno razviti njihovu sposobnost zapažanja okoline. Učeći dijete kako uspostaviti komunikaciju s čovjekovim najboljim prijateljem, stvaramo osnovu za zdrav i sretan odnos

među njima. U konačnici, naša djeca ne borave samo u ustanovama za predškolski i školski odgoj već odrastaju na otvorenim javnim površinama. Sve navedene ustanove u svijetu jedan od segmenta edukacije usmjeravaju i na socijalizaciju sa kućnim ljubimcima kako bi što kvalitetnije pripremili svoje buduće sugrađane na život u urbanim zajednicama što pokazuje i inicijativa EU da se "psi skinu sa lanca" jer je opće mišljenje javnosti u EU da takav oblik posjedovanja kućnih ljubimaca, a ne suživota s njima nije ni edukativan, niti human.

Tehnička izvedivost proširenja parkova za Grad Velika Gorica

Grad Velika Gorica bi, s obzirom na sve parametre koje navodimo, morao imati minimalno 4 operativna prostora (istok-zapad-sjever-jug) kako bi svim vlasnicima omogućio da u prostornom djelovanju unutar 1000-1500 m mogu nesmetano boraviti sa svojim kućnim ljubimcima na otvorenim, ograđenim površinama. Ujedno je potrebno razmislići i o uređenju dijela Groblja II (GG Kušanec) za groblje kućnih ljubimaca jer je to nužan korak u dugoročnom razvoju Grada. Na definiranim lokacijama Grad ima dovoljno vlastitog i državnog zemljišta koje trenutno nije namijenjeno (čak ni dugoročno) nikakvim zahvatima u prostoru, ali gledajući dosadašnje inicijative sugrađana postoji i određena količina privatnog zemljišta koju su vlasnici spremni uz minimalnu naknadu, pa čak i besplatno ustupiti za navedene potrebe. Javnom raspravom na forumu poticali su se takvi projekti odavno, javljali su se i konkretni prijedlozi i sponzori, ali odaziva Grada nije bilo. Postojeći park se jedva i održava sukladno namjeni i instalacijom opreme za trening pasa narušava se njegova osnovna funkcija. Jedno je imati park za obuku kućnih ljubimaca, a drugo je imati park za socijalizaciju kućnih ljubimaca. Jedan jedini park trenutno nije u funkciji u noćnim satima jer nema rasvjetu, nije spojena voda i nije organizirano održavanje .

**POŠTENJE
PRIJE
SVEGA**

BAŠ ZATO *MOST*